

Πάντειον
Πανεπιστήμιο
Κοινωνικών & Ποιτικών Επιστημών

Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης

Αλπέρτη Ιώαννα
Ψυχολόγος (MSc)/Εκπαιδευτρια Ενηλίκων
Επιστημονικά Υπεύθυνη iasis at centro

iasis

Τι θα κάνουμε σήμερα...

#Θα διαχωρίσουμε τις δομές Ψυχικής Υγείας

#Θα δούμε τον τρόπο λειτουργίας τους

#Θα εστιάσουμε στον ρόλο και τα καθήκοντα του Φροντιστή

#Θα εργαστούμε σε υποομάδες για να δουλέψουμε μελέτη περίπτωσης θεραπευτικού σχεδιασμού

iasis

Τι σας έρχεται στο νου όταν ακούτε
«Ψυχιατρική Αποασυλοποίηση»

iasis

«Το ένοχο μυστικό της Ευρώπης»: το Ψυχιατρείο της Λέρου το 1989

Το **1957** διαμορφώθηκε η ιδέα να μετατραπούν τα άδεια κτίρια του ιταλικού ναυαρχείου στη Λέρο σε μια αποικία ψυχικά ασθενών με στόχο την απασχόλησή τους σε γεωργικές ασχολίες.

Δέχτηκε τους πρώτους **300 ασθενείς στις 2/1/1958** από το Λοιμοκαθακτήριο Αθηνών.

Η επιλογή των ασθενών έγινε με κριτήριο την έλλειψη επισκέψεων από συγγενικά πρόσωπα στα ιδρύματα όπου νοσηλεύονταν για διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών.

Σιγά σιγά ο αριθμός των ασθενών πολλαπλασιάστηκε, διότι **μεταφέρθηκαν** εκεί ασθενείς από τα ψυχιατρεία της Θεσσαλονίκης, των Χανίων και της Κέρκυρας.

Η πρώτη ονομασία του Ψυχιατρείου ήταν **«Αποικία Ψυχοπαθών Λέρου»**.

Το **1980** οι νοσηλευόμενοι έφθασαν τους **2000**.

Στις αρχές του 1980 το προσωπικό του ψυχιατρείου της Λέρου ανερχόταν σε χίλια περίπου άτομα, αν και ο αριθμός των ψυχιάτρων ήταν μόνο δύο.

Η πλειοψηφία του προσωπικού, που είχε **φυλακτικό ρόλο**, προήλθε απ' τον ντόπιο πληθυσμό, ενώ για πολλά χρόνια ήταν ανύπαρκτη η επιστημονική στήριξη. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση του ιδρυματισμού και των άθλιων συνθηκών διαβίωσης των εγκλείστων, αφού δεν υπήρχε θεραπευτικό πλάνο.

iasis

«Το ένοχο μυστικό της Ευρώπης»: το Ψυχιατρείο της Λέρου το 1989

Το **1957** διαμορφώθηκε η ιδέα να μετατραπούν τα άδεια κτίρια του ιταλικού ναυαρχείου στη Λέρο σε μια αποικία ψυχικά ασθενών με στόχο την απασχόλησή τους σε γεωργικές ασχολίες.

Δέχτηκε τους πρώτους **300 ασθενείς στις 2/1/1958** από το Λοιμοκαθακτήριο Αθηνών.

Η επιλογή των ασθενών έγινε με κριτήριο την έλλειψη επισκέψεων από συγγενικά πρόσωπα στα ιδρύματα όπου νοσηλεύονταν για διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών.

Σιγά σιγά ο αριθμός των ασθενών πολλαπλασιάστηκε, διότι **μεταφέρθηκαν** εκεί ασθενείς από τα ψυχιατρεία της Θεσσαλονίκης, των Χανίων και της Κέρκυρας.

Η πρώτη ονομασία του Ψυχιατρείου ήταν **«Αποικία Ψυχοπαθών Λέρου»**.

Το **1980** οι νοσηλευόμενοι έφθασαν τους **2000**.

Στις αρχές του 1980 το προσωπικό του ψυχιατρείου της Λέρου ανερχόταν σε χίλια περίπου άτομα, αν και ο αριθμός των ψυχιάτρων ήταν μόνο δύο.

Η πλειοψηφία του προσωπικού, που είχε **φυλακτικό ρόλο**, προήλθε απ' τον ντόπιο πληθυσμό, ενώ για πολλά χρόνια ήταν ανύπαρκτη η επιστημονική στήριξη. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση του ιδρυματισμού και των άθλιων συνθηκών διαβίωσης των εγκλείστων, αφού δεν υπήρχε θεραπευτικό πλάνο.

iasis

«Το ένοχο μυστικό της Ευρώπης»: το Ψυχιατρείο της Λέρου το 1989

iasis

Leros: Island of Outcasts

Το 1990 η σκηνοθέτις Τζέιν Γκάμπριελ γυρίζει για λογαριασμό του βρετανικού Channel 4 το ντοκιμαντέρ [Leros: Island of Outcasts](#) (Λέρος: Νησί των Απόβλητων). Οι εικόνες που καταγράφει η κάμερά της συγκλονίζουν με την ωμότητα της αλήθειας τους και την ίδια χρονιά η Ευρωπαϊκή Κοινότητα χρηματοδοτεί ένα πρόγραμμα μέσω του οποίου τη φροντίδα των ασθενών της Λέρου αναλαμβάνουν ψυχίατροι και εξειδικευμένοι εργαζόμενοι που έρχονται από την Τεργέστη.

Η κατάσταση αρχίζει να εξανθρωπίζεται.

<https://www.youtube.com/watch?v=qbloZg3PLtg>

iasis

Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα

- Το πέρασμα από την ασυλική Ψυχιατρική (με τα ιδρυματικού τύπου, κλειστά νοσηλευτήρια, αποκομμένα από την κοινωνία και -συχνά- από την ίδια τη ζωή), σε μια διαφορετική συνολική προσέγγιση του ψυχικά πάσχοντα, στην **Κοινωνική - Κοινοτική Ψυχιατρική** και στην **Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση** (με την ανάπτυξη ενός συνολικού **Συστήματος Κοινοτικών υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας**), αποτελεί σήμερα γενικώς παραδεκτή εξέλιξη στον χώρο της Ψυχικής Υγείας.
- Η ριζική μεταρρύθμιση των υπηρεσιών παροχής ψυχικής υγείας ξεκίνησε στη χώρα με την ψήφιση του νόμου για το Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ν.1397/83).
- Ο Νόμος 2716/99 για την "Ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών ψυχικής υγείας" ήρθε να καλύψει και θεσμικά τις συντελούμενες αλλαγές και να προσδώσει μια νέα δυναμική στη Μεταρρύθμιση.

iasis

**Φράνκο Μπαζάλια
(1924-1980)**

**Ο ψυχίατρος της
αποϊδρυματοποίησης**

Το 1971 αναλαμβάνει τη θέση του διευθυντή του ψυχιατρικού νοσοκομείου της Τεργέστης. Μέσα στα επόμενα επτά χρόνια οι αλλαγές είναι ριζικές: **κατάργηση των περιορισμών**, όπως χρήση μόνο πλαστικών μαχαιροπίρουνων, δέσιμο με λουριά στο κρεβάτι, κλειδωμένες πόρτες και παράθυρα. Το προσωπικό του νοσοκομείου μπορούσε να ακολουθήσει το δικό του **πρότυπο σχέσης με τους ασθενείς**, ενώ η **χρήση φαρμάκων** λειτουργούσε **επικουρικά** και όχι ως αυτόκλητης θεραπείας. Ξεκίνησαν **καλλιτεχνικές δραστηριότητες, ανοιχτές στο κοινό**, με εξωνοσοκομειακό ακροατήριο. Πραγματοποιήθηκαν **εκδρομές** με διαμονή σε κανονικά καταλύματα. Όσοι παρείχαν εργασία πληρώνονταν αξιοπρεπώς και είχαν τα ίδια **εργασιακά δικαιώματα** με όλους. Ορισμένοι ασθενείς βρήκαν σπίτι εντός της κοινότητας, στις οικογένειές τους, κάποιοι παρέμεναν σε μικρές ομάδες σε νοικιαζόμενα **διαμερίσματα**, ενώ κάποιες πτέρυγες του νοσοκομείου μετατράπηκαν σε **ξενώνες** στις οποίες οι πρώην ασθενείς φιλοξενούνταν. Τον δρόμο της αποϊδρυματοποίησης, που άνοιξε ο Μπαζάλια, διέσχισε κάποια χρόνια αργότερα και η ψυχιατρική κοινότητα της Ελλάδας, με το κλείσιμο (το 1997) του Ψυχιατρείου της Λέρου, ενός ιδρύματος βαρβαρότητας και βάνουσου αποκλεισμού.

iasis

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης είναι η μετατόπιση της φροντίδας και περίθαλψης του ψυχιατρικού ασθενή από το άσυλο-Ψυχιατρείο στην κοινότητα μέσα από ένα **διευρυμένο δίκτυο υπηρεσιών** που στοχεύει στην πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας, την έγκαιρη διάγνωση-θεραπεία-περίθαλψη-αποκατάσταση αλλά και με δράσεις ευαισθητοποίησης και αποστιγματισμού του γενικού πληθυσμού απέναντι σε θέματα Ψυχικής Υγείας.

Οικοτροφεία

Ξενώνες

Προστατευμένα
Διαμερίσματα

Κέντρα Ημέρας

Κινητές
Μονάδες

ΚΟΙΣΠΕ

iasis

Τι σας έρχεται στο μυαλό όταν ακούτε τη λέξη
Οικοτροφείο;

iasis

Πως ορίζεται μια Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ?

- Το **Οικοτροφείο** είναι Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης υψηλού βαθμού προστασίας, στο οποίο φιλοξενούνται για **διαβίωση**, θεραπεία και **υποστήριξη** άτομα με ψυχικές διαταραχές, με σκοπό να διασφαλισθεί η παραμονή τους στην κοινότητα και η συνέχιση των σχέσεων των ατόμων αυτών με τη ζωή και τη δράση της τοπικής κοινωνίας.
- Ο αριθμός των ατόμων που φιλοξενεί το Οικοτροφείο δεν ξεπερνά τους 15 (δεν συμπεριλαμβάνεται Βραχεία νοσηλεία)
- Δύναται να ανανεωθεί η διαμονή τους κάθε χρόνο.

iasis

Κατηγορίες (τύποι) Οικοτροφείων

- **A1.** Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα (ενήλικες, παιδιά ή έφηβοι) με σοβαρές **ψυχικές διαταραχές** και σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα ή **άτομα με νοητική αναπηρία** και δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές.
- **A2.** Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν ηλικιωμένα (άνω των 65 ετών) άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές που χρήζουν **ψυχογηριατρικής φροντίδας**.
- **A3.** Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με **οργανικά ψυχοσύνδρομα**, νόσο **Alzheimer** και συναφείς διαταραχές.
- **A4.** Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα (ενήλικες, παιδιά ή έφηβοι) με **διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές** (διαταραχές αυτιστικού τύπου).

iasis

Κατηγορίες (τύποι) Οικοτροφείων

- **A5.** Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν πάσχοντες από **άνοια τελικού σταδίου**.
- **A6.** Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με **σοβαρές ψυχικές διαταραχές ή/και βαριά νοητική αναπηρία** και σοβαρά συνοδά οργανικά προβλήματα.
- **A7.** Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές και **διεγερτική συμπεριφορά**, τα οποία χρειάζονται αυξημένη φροντίδα είτε μεταβατικά λόγω υποτροπής (φιλοξενία βραχείας διάρκειας), είτε σε μόνιμη βάση.
- **A8.** Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με **διαταραχές αυτιστικού τύπου και διεγερτική συμπεριφορά**.
- **A9.** Μικτά Οικοτροφεία.

iasis

Μονάδες Μεταβατικής Φιλοξενίας Βραχείας Διάρκειας

Οι Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Οικοτροφεία, Ξενώνες) δύνανται να αναπτύξουν, εφόσον η υποδομή και η στελέχωσή τους το επιτρέπει, έως τέσσερις (4) θέσεις μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας (έως 6 μήνες) για ασθενείς με σοβαρές ψυχικές διαταραχές οι οποίοι διαβιούν στην κοινότητα, έχουν ιστορικό επανειλημμένων ψυχιατρικών νοσηλειών και χρήζουν βραχυπρόθεσμης υποστήριξης και φροντίδας σε προστατευμένο πλαίσιο προκειμένου να αποτραπεί ενδεχόμενη νοσηλεία τους κι να επιστρέψουν στην κοινότητα.

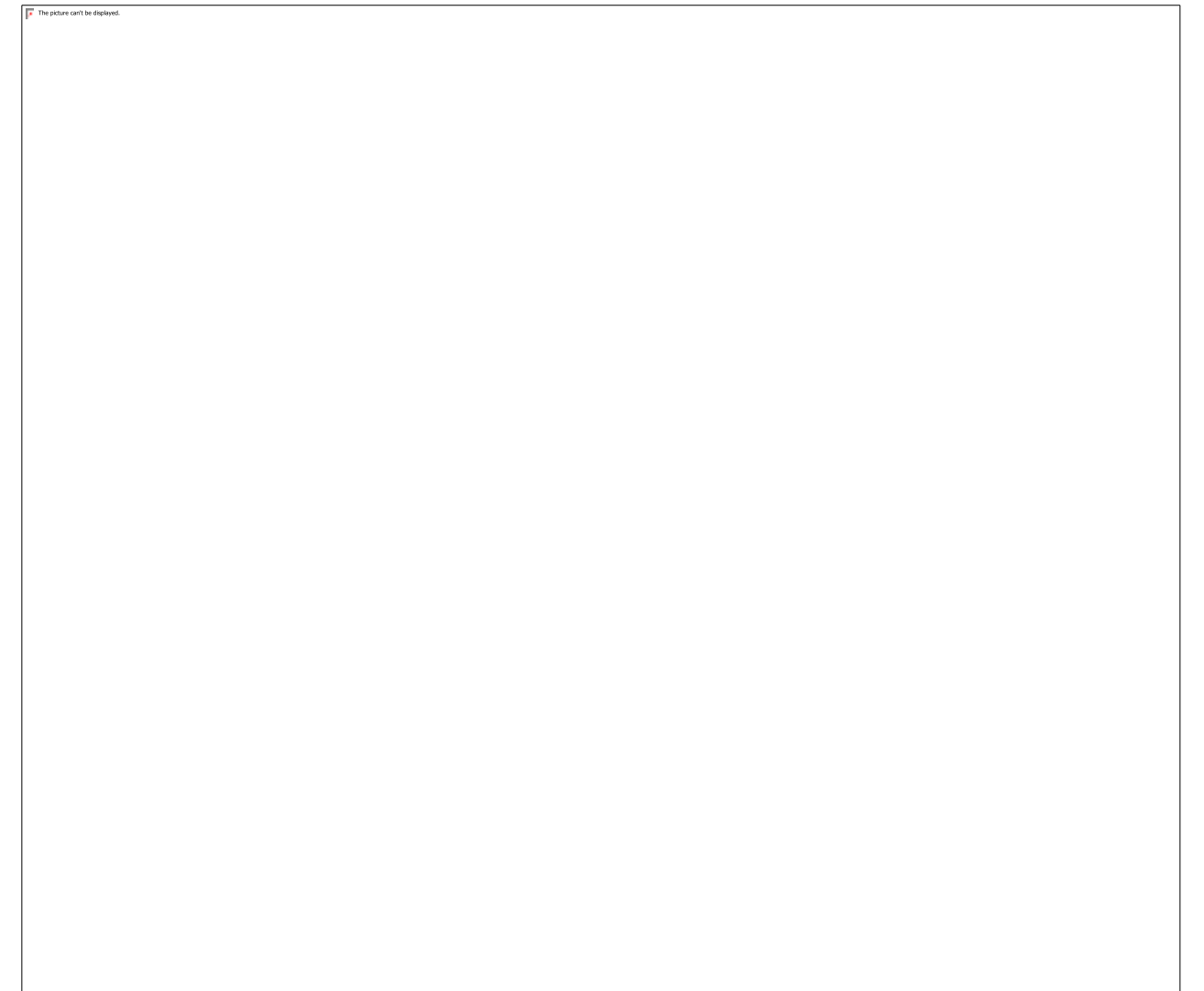
iasis

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ

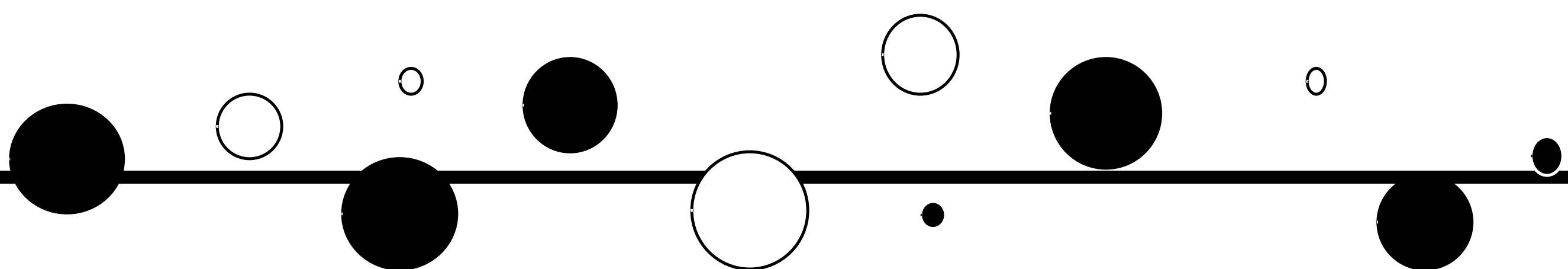
Το **Προστατευμένο Διαμέρισμα** είναι χώρος ημι-αυτόνομης διαβίωσης, ατόμων με ψυχικές παθήσεις/και νοητική αναπηρία με δευτερογενείς ψυχικές παθήσεις, τα οποία έχουν αυξημένες αλλά όχι πλήρεις ικανότητες αυτοφροντίδας και αυτοεξυπηρέτησης.

Ο αριθμός των ατόμων που διαμένουν στα προστατευμένα διαμερίσματα δεν υπερβαίνει τα έξι.

Αποτελεί ένα εξελικτικό στάδιο μετά το Οικοτροφείο.

iasis

ΞΕΝΩΝΑΣ

Ο Ξενώνας αποτελεί Μονάδα, όπου παρέχονται υπηρεσίες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης. Λειτουργεί με κύρια βάση τις αρχές της τομεοποίησης, της κοινοτικής Ψυχιατρικής, της νοσοκομειακής περίθαλψης, της αποϊδρυματοποίησης και της κοινωνικής επανένταξης.

Ο Ξενώνας φιλοξενεί άτομα με ψυχικές παθήσεις και σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα με στόχους τη διαβίωση, τη θεραπεία και την υποστήριξη με σκοπό την επίτευξη ικανοποιητικού βαθμού ανεξάρτητης λειτουργίας τους στην κοινότητα. Ειδικότερα, φιλοξενούν άτομα που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας, τα οποία δεν έχουν οικογενειακό περιβάλλον ή άτομα που κρίνεται ότι η προσωρινή απομάκρυνση από το οικογενειακό τους περιβάλλον είναι θεραπευτική ή άτομα που χρειάζονται μία περίοδο προσαρμογής και επανεκπαίδευσης για τη ζωή στην κοινότητα.

iasis

ΞΕΝΩΝΑΣ

Τί ορίζεται ως Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση;

Η Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση είναι μια διαδικασία, με την οποία παρέχονται οι δυνατότητες στα άτομα με ψυχικές διαταραχές ή νοητική αναπηρία με δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές να επιτύχουν ένα όσο το δυνατόν καλύτερο επίπεδο ανεξάρτητης λειτουργίας τους στην κοινότητα.

iasis

Πως πετυχαίνουμε την Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση;

Και οι τρεις αυτές δομές λειτουργούν βάσει **δομημένου καθημερινού προγράμματος** με σκοπό την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση των ενοίκων στην κοινότητα.

Το πρόγραμμα αυτό συναποτελείται από ένα **ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων**, οι οποίες έχουν παράλληλα **θεραπευτικό και αποκαταστασιακό χαρακτήρα**, αφορούν τους ενοίκους ατομικά ή ομαδικά και λαμβάνουν χώρα τόσο εντός όσο και εκτός της Μονάδας. Για αποκαταστασιακούς λόγους θεωρείται απαραίτητο να πραγματοποιούνται όσο το δυνατόν περισσότερες δραστηριότητες εκτός των χώρων των δομών.

iasis

Οι εργαζόμενοι στην Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση οφείλουν να δραστηριοποιούνται στην επίτευξη των κατωτέρω βασικών στόχων της:

1. **Βελτίωση των κοινωνικών ικανοτήτων** των ατόμων με ψυχικές διαταραχές μέσω της αύξησης των κοινωνικών δεξιοτήτων τους και της απασχόλησης.
2. Διαρκής **βελτίωση της λειτουργικότητας** των ατόμων και ελαχιστοποίηση των ανικανοτήτων και μειονεξιών τους.
3. Διασφάλιση της **ποιότητας της ζωής** και της **αυτόνομης διαβίωσης** στην κοινότητα.
4. **Μείωση του στίγματος και των διακρίσεων.**

iasis

Οι υπηρεσίες που παρέχονται αφορούν κυρίως :

- Φαρμακευτική αγωγή
- Ψυχολογική υποστήριξη στους ενοίκους και στις οικογένειές τους
- Πολυεπίπεδες δραστηριότητες εκπαιδευτικού, θεραπευτικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα
- Κατάρτιση προγραμμάτων εκπαίδευσης για το προσωπικό της δομής
- Συνεχής αξιολόγηση των δραστηριοτήτων
- Ερευνητικές δραστηριότητες
- Ανάπτυξη γραπτών προτύπων και δεικτών για τη διασφάλιση της ποιότητας της φροντίδας ψυχικής υγείας
- Προγράμματα ενημέρωσης της κοινότητας για την καταπολέμηση του κοινωνικού στίγματος και των προκαταλήψεων που σχετίζονται με τις ψυχικές διαταραχές

iasis

Ομαδικές και Ατομικές Δραστηριότητες:

- Ανάπτυξης ατομικών δεξιοτήτων και αυτοφροντίδας (θέματα υγιεινής, ατομικής περιποίησης και προσωπικής εμφάνισης, φροντίδας προσωπικού χώρου, καθαριότητας)
- Προαγωγής κοινωνικών δεξιοτήτων και κοινωνικοποίησης (εργοθεραπεία, θεατρική αγωγή, εικαστικά, προεπαγγελματική ενδυνάμωση, νοητική ενδυνάμωση, εκπαίδευση σε συναλλαγές, κυκλοφοριακή αγωγή, μετακίνηση με μέσα μαζικής μεταφοράς, κοινωνικοποίησης μέσω γνωριμίας με την κοινότητα, συμμετοχής σε κοινοτικές εκδηλώσεις και πολιτιστικές δραστηριότητες, ψυχαγωγίας)
- Προετοιμασίας διαβίωσης σε πλέον αυτόνομα περιβάλλοντα? διαχείρισης των κοινών καθημερινών αναγκών μέσω της προετοιμασίας των γευμάτων, της καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων, της αγοράς των προμηθειών)

iasis

ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΑΣ

Το Κέντρο Ημέρας είναι μια ανοικτή δομή παροχής υπηρεσιών σε ενήλικες, οι οποίοι αντιμετωπίζουν θέματα ψυχικής υγείας και διαβιούν, είτε σε προστατευμένες δομές (οικοτροφεία, διαμερίσματα και ξενώνες), είτε ζουν με την οικογένεια τους.

Απώτερος στόχος της δομής είναι να δράσει τόσο στο επίπεδο της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης μέσα από διάφορα θεραπευτικά-εκπαιδευτικά και ψυχαγωγικά προγράμματα, όσο και στο επίπεδο της πρόληψης και της ενημέρωσης για την Ψυχική Υγεία.

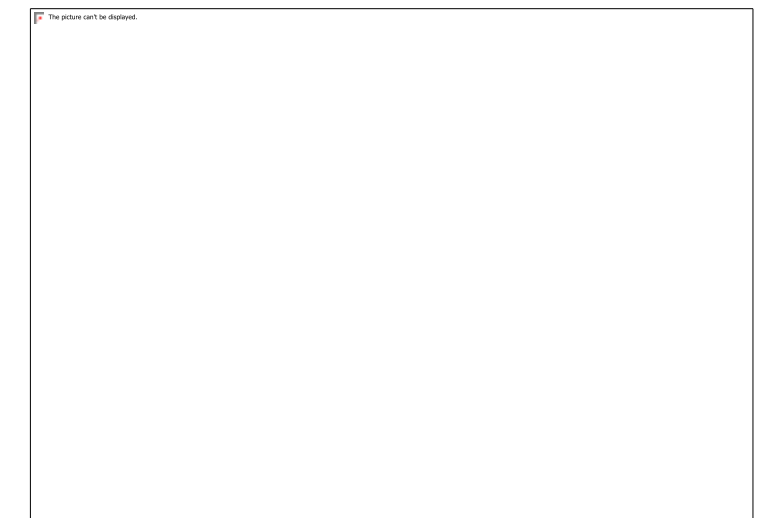
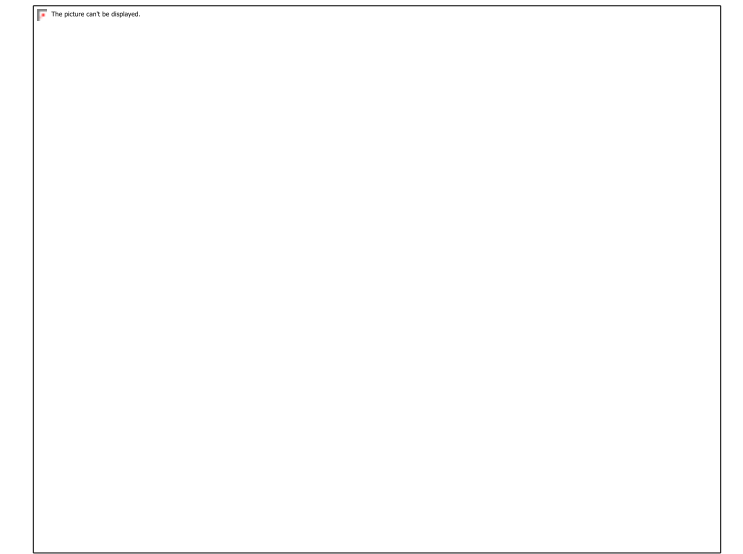
iasis

Υπηρεσίες Ολοκληρωμένης Κοινωνικής Ψυχιατρικής Φροντίδας Κατ' Οικον

Το πρόγραμμα «Υπηρεσίες Ολοκληρωμένης Κοινωνικής Θεραπείας και Υπηρεσιών Νοσηλείας κατ' οίκον», έρχεται να απαντήσει στο έλλειμμα παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Περίθαλψης Ψυχικής Υγείας και Πρόληψης.

Στόχος της Υπηρεσίας είναι η δωρεάν παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας προς τους ωφελούμενους κατ' οικον.

Κύριο μέλημα των ενεργειών της υπηρεσίας είναι η μείωση των εισαγωγών και νοσηλειών των ατόμων με σοβαρές ψυχικές διαταραχές και η κοινωνική και επαγγελματική τους (επαν)ένταξη, μέσω της έγκαιρης παρέμβασης και της διασφάλισης της συνέχειας στη θεραπεία.

iasis

ΚΟΙΣΠΕ

- Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.),εμπεριέχονται στον Νόμο 2716/99 για την «Ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών ψυχικής υγείας».
- Αποβλέπουν στην κοινωνικο-οικονομική ενσωμάτωση και την επαγγελματική ένταξη των ατόμων με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα, συμβάλλοντας στη θεραπεία τους και στην κατά το δυνατόν οικονομική τους αυτάρκεια.
- Μέχρι σήμερα στη χώρα μας έχουν συσταθεί και λειτουργούν με επιτυχία **25** τέτοιου είδους κοινωνικές επιχειρηματικές μονάδες, που κατάφεραν να δημιουργήσουν βιώσιμες θέσεις εργασίας σε πάνω από **700** άτομα.

iasis

ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα έχει ως έργο τον **σχεδιασμό και την υλοποίηση όλων των ενεργειών** για την επίτευξη των στόχων της δομής φιλοξενίας. Η συνεχής μεταβολή της κατάστασης και των αναγκών των ενοίκων αποτελεί **βασικό άξονα** γύρω από τον οποίο περιστρέφεται η οργάνωση της εργασίας του προσωπικού.

Βασικός ρόλος και υποχρέωση των μελών της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας και όλων των μελών που απαρτίζουν την Ομάδα Προσωπικού, είναι η υποστήριξη των ενοίκων της Μονάδας στην καθημερινή τους ζωή. Ο κάθε εργαζόμενος εκτελεί τα καθήκοντα που προκύπτουν από τις αποφάσεις της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας.

Η Π.Θ.Ο. αποτελείται από τον/την Επιστημονικά Υπεύθυνο της μονάδας, τον/την Ψυχολόγο, τον/την Κοινωνικό λειτουργό, τον/την Υπεύθυνο νοσηλεύτη και τον/την Ψυχίατρο. Τα μέλη της Π.Θ.Ο. ανεξάρτητα από την ειδικότητά τους τοποθετούνται ισότιμα στα θέματα λειτουργίας του οικοτροφείου και της πορείας των φιλοξενούμενων, τα οποία συζητούνται στις τακτικές συναντήσεις της ομάδας και συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων. Σε περίπτωση διαφωνίας, την απόφαση και ευθύνη έχει ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος.

iasis

ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Τα μέλη της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας πραγματοποιούν «κλινική» συνάντηση σε καθορισμένη ώρα στο πλαίσιο του εβδομαδιαίου προγράμματος, όπου παρουσιάζονται και συζητούνται ζητήματα που αφορούν την ψυχοκοινωνική κατάσταση και εξέλιξη κάθε ενοίκου ατομικά και αξιολογείται και συνεκτιμάται το Ατομικό Θεραπευτικό του Πρόγραμμα. Η κλινική συνάντηση πραγματοποιείται υπό την εποπτεία του/της Επιστημονικά Υπεύθυνου της Στεγαστικής Δομής. Επιπλέον, στο πλαίσιο των συναντήσεων τους, συζητούν και λαμβάνουν μέτρα για την συνεργασία μεταξύ των μελών της ομάδας προσωπικού, την ισότιμη κατανομή αρμοδιοτήτων και την διαχείριση συναισθημάτων που οδηγούν σε επαγγελματική εξουθένωση.

iasis

Στόχοι Μονάδων

- Υποστήριξη
- Εκπαίδευση (boarding schools)
- Δικτύωση (ιδιωτικούς/δημόσιους φορείς, επαγγελματίες, θεσμούς)
- Εξωστρέφεια
- Κοινωνική Ψυχιατρική
- Καινοτόμες ιδέες και εργαλεία (smart life)

iasis

Εξατομικευμένο Θεραπευτικό Πλάνο

Για κάθε φιλοξενούμενο άτομο δημιουργείται από την Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα, Ατομικό Θεραπευτικό Πλάνο, με σκοπό την ποιοτική επίτευξη των στόχων του εκάστοτε ωφελούμενου.

iasis

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Το Ατομικό Θεραπευτικό Πρόγραμμα συντάσσεται εγγράφως και περιλαμβάνει τους στόχους και τις ενέργειες που χρειάζεται να πραγματοποιηθούν με σκοπό την βελτίωση των **ψυχικών, λειτουργικών και κοινωνικών δεξιοτήτων** του λήπτη υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Ενδεικτικά, στο Α. Θ. Π. είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνονται:

- ο σχεδιασμός της φροντίδας σωματικής και ψυχικής υγείας
- οι ατομικές και ομαδικές θεραπείες
- η συμμετοχή σε οργανωμένες δραστηριότητες στη Μονάδα αλλά και στην Κοινότητα
- η ανάπτυξη των σχέσεων με το υποστηρικτικό δίκτυο,
- η οργάνωση της απασχόλησης και της ψυχαγωγίας
- η οργάνωση της επαγγελματικής προκατάρτισης ή κατάρτισης και της επαγγελματικής αποκατάστασης του ενοίκου.

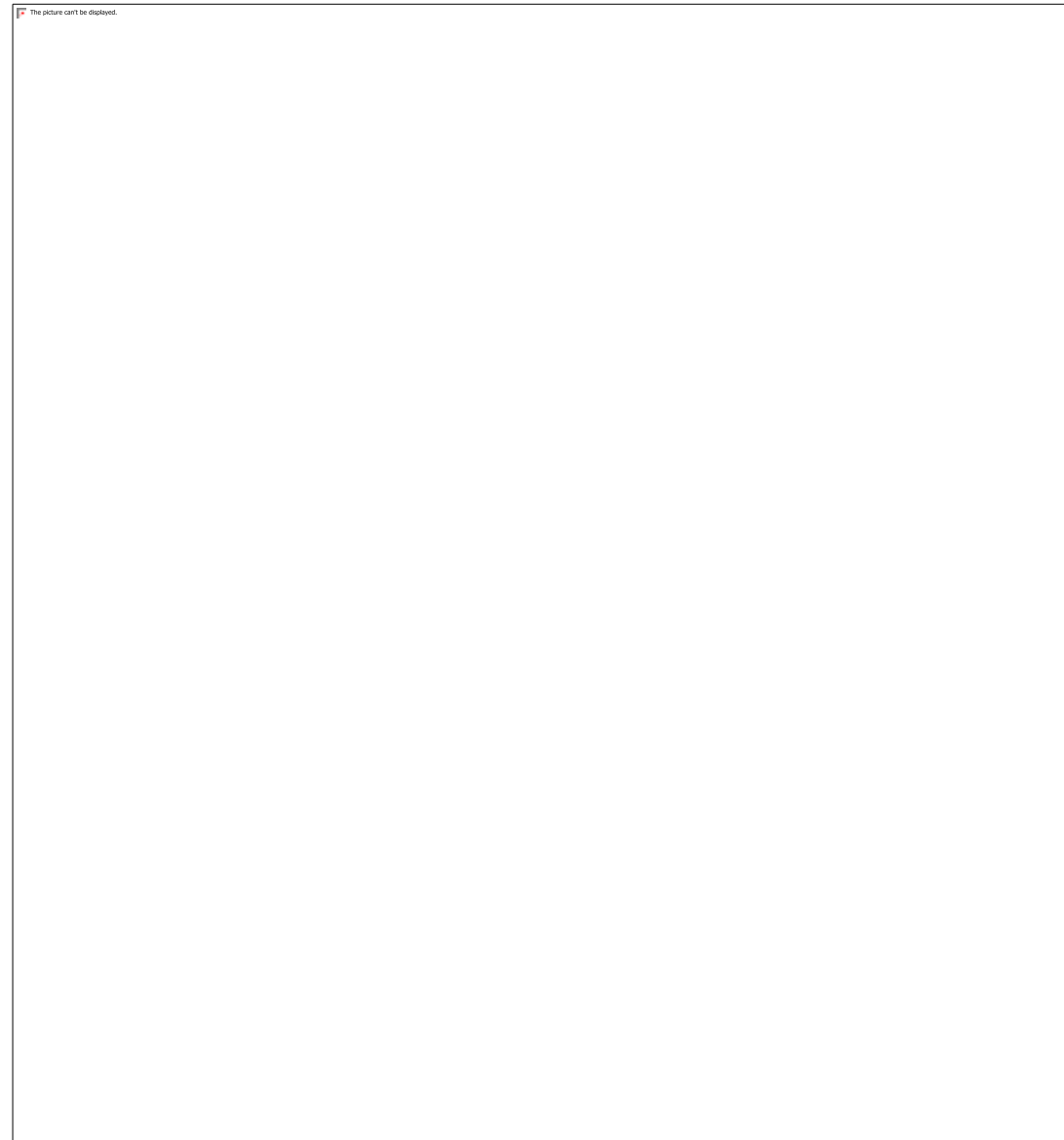
Τόσο ο αρχικός σχεδιασμός του Α. Θ. Π. όσο και οι μετέπειτα αναθεωρήσεις του καταρτίζονται με την συμμετοχή και την ενεργό συνεργασία του ενοίκου. Η αποτελεσματικότητα του αξιολογείται συστηματικά και σε τακτά χρονικά διαστήματα (6 μήνες) και αναθεωρείται κατάλληλα (κάθε χρόνο), έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ικανοποιητική κάλυψη των μεταβαλλόμενων αναγκών του ενοίκου.

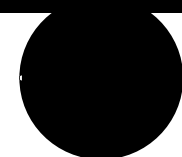
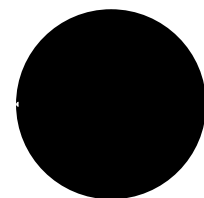
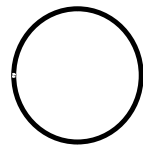
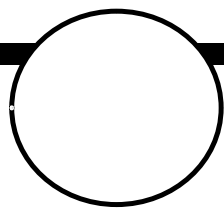
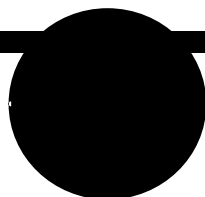
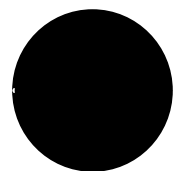
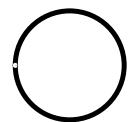
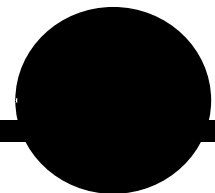
iasis

Ρόλοι Δομής

- Επιστημονικά Υπεύθυνος/-η
- Διεπιστημονική Ομάδα
- Νοσηλευτές
- Γενικών Καθηκόντων

iasis

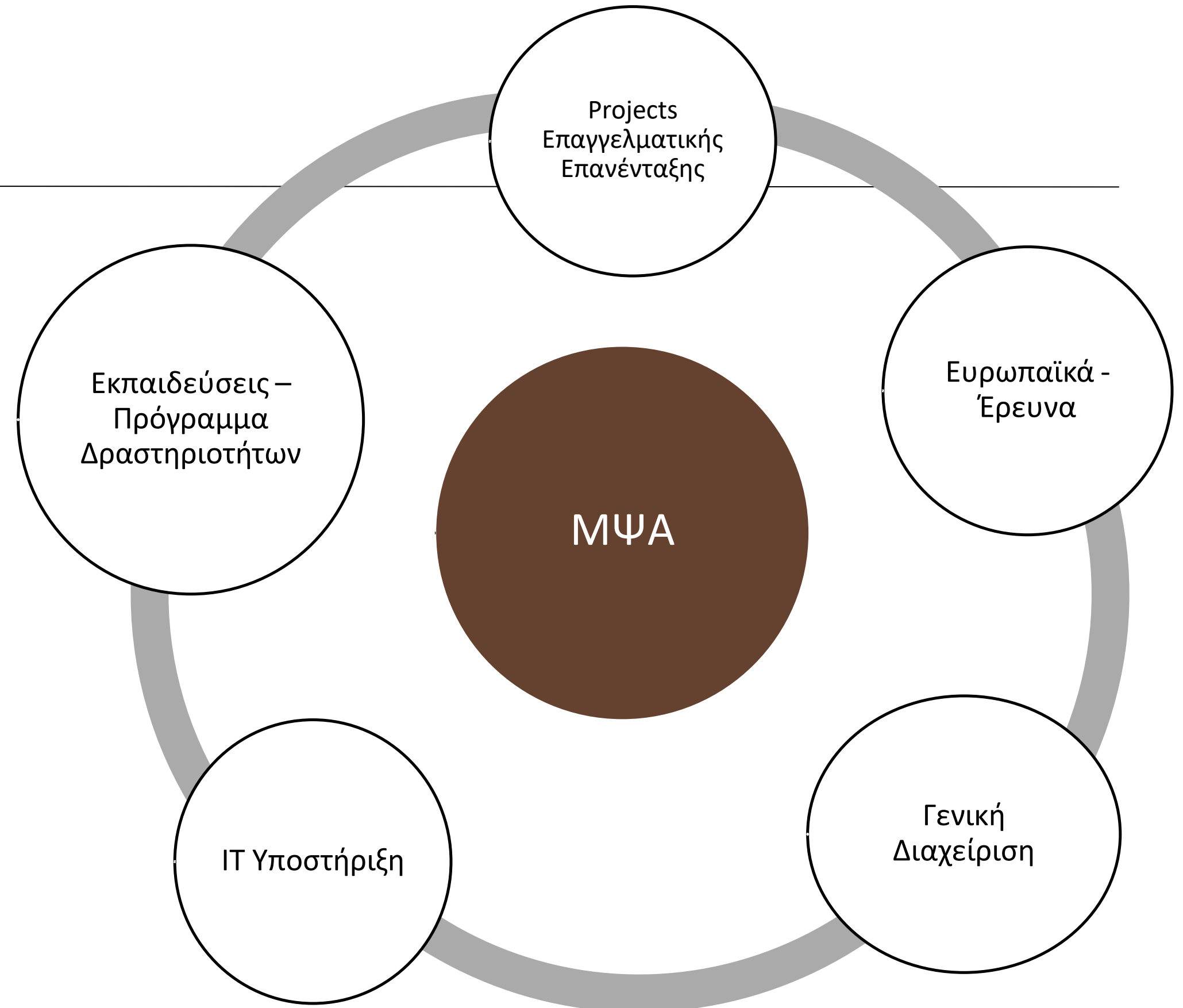
Ο ρόλος του Φροντιστή σε δομή Ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης

- Μέλος Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας.
- Παρατήρηση και αξιολόγηση συμπεριφοράς, προσωπικότητας, δεξιοτήτων και γνωστικών ικανοτήτων των ωφελούμενων. Συμβουλευτική/υποστήριξη και καθοδήγηση καταγραφή παρατηρήσεων αναφορικά με την εξέλιξη του ωφελούμενου.
- Ομάδες ψυχοεκπαίδευσης, δημιουργικής απασχόλησης, ενημέρωσης, ψυχαγωγίας, ενδυνάμωσης, καλλιέργειας δεξιοτήτων
- Καθημερινή συνεργασία με όλα τα μέλη της ομάδας προσωπικού για την ανάπτυξη ομάδων παιχνιδιού και έκφρασης, εντός και εκτός της ΜΨΑ.
- Προγραμματισμός εξωτερικών δράσεων και δραστηριοτήτων
- Συνοδεία σε πολιτιστικές, εκπαιδευτικές και κοινωνικές εξόδους.
- Ανταλλαγή εμπειριών και επικοινωνία με αντίστοιχα οικοτροφεία και δομές στην Ελλάδα και το εξωτερικό ει δυνατόν.
- Υπεύθυνος για την αξιολόγηση και συμπλήρωση των αναφορών των προσώπων αναφοράς, καθώς και ανάδειξη θεμάτων από αυτό το τομέα στην διεπιστημονική ομάδα.
- Συγγραφή προτάσεων για Εθνικά και Ευρωπαϊκά Προγράμματα (έρευνα και ανάπτυξη).

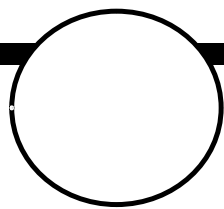
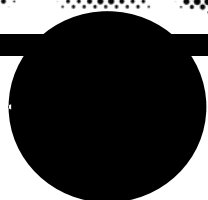
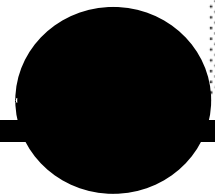

iasis

ΡΟΛΟΙ

iasis

Στόχοι Προσωπικού

- Εκπαίδευση σε δεξιότητες ανεξάρτητης διαβίωσης και σε κοινωνικές δεξιότητες.
- Projects Επαγγελματικής Επανάταξης.
- Συμμετοχή σε δίκτυα κοινωνικής υποστήριξης.
- Συμμετοχή σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου.
- Ψυχολογική στήριξη στους ίδιους και τις οικογένειές τους.
- Παρακολούθηση φαρμακευτικής αγωγής.
- Εσωτερική εκπαίδευση προσωπικού ανα ειδικότητα/ομάδα.
- Εκπαίδευση προσωπικού μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων.
- Ανάπτυξη δεδομένων και δεικτών για τη διασφάλιση της ποιότητας της φροντίδας ψυχικής υγείας.
- Προγράμματα ενημέρωσης της κοινότητας για την καταπολέμηση του κοινωνικού στίγματος και των προκαταλήψεων που σχετίζονται με τις ψυχικές διαταραχές.
- Ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων.

iasis

Καλές πρακτικές προσωπικού

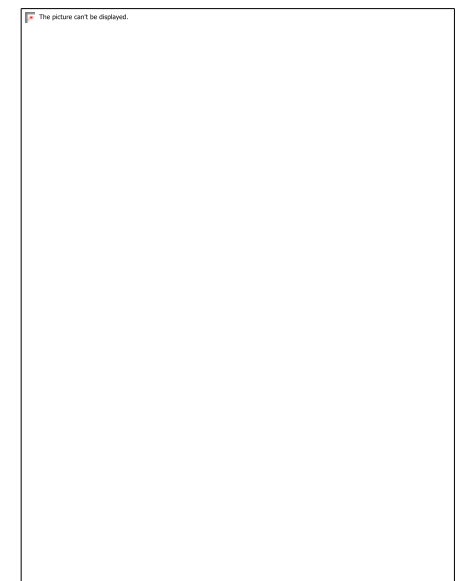
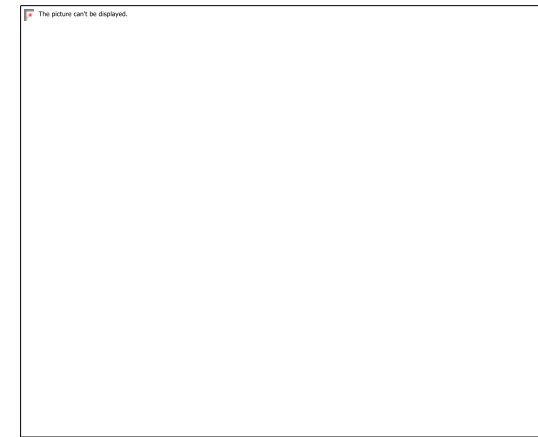
- **Job enlargement / enrichment:** Πρόκειται για τον εμπλουτισμό των καθηκόντων του εργαζόμενου με σκοπό τη διεύρυνση των γνώσεων και δεξιοτήτων του.
- **Project teams:** Συμμετοχή σε τμηματικές ή διατμηματικές ομάδες εργασίας, ώστε να αποκτήσει ευρύτερη αντίληψη, να διευρύνει γνώσεις και δεξιότητες και να έρθει σε επαφή με άτομα από άλλα τμήματα της εταιρίας.

iasis

Καλές πρακτικές ωφελούμενων

- **Caregiving Project:** Πρόκειται για προεπαγγελματική εκπαίδευση στο πεδίο του φροντιστή.
- **Fabric Project:** Πρόκειται για προεπαγγελματική εκπαίδευση στο πεδίο του φροντιστή.
- **Smart Life:** Αξιοποίηση της τεχνολογίας (smartwatches) με στόχο την σωματική και ψυχική ευημερία, καθώς και την ανάλυση δεδομένων για την καλύτερη εξατομικευμένη προσέγγιση.

iasis

Case Study

Ο Ανδρέας είναι ένοικος σε μονάδα ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης με διάγνωση σχιζοφρένειας και ελαφράς νοητικής αναπηρίας. Παρουσιάζει παραμορφωμένες πεποιθήσεις με έντονο παρανοειδές περιεχόμενο, εκφράζοντας την πεποίθηση ότι παρακολουθείται και ότι άλλοι έχουν πρόσβαση στις σκέψεις του. Παράλληλα, βιώνει ακουστικές ψευδαισθήσεις με αρνητικό και επικριτικό περιεχόμενο, οι οποίες εντείνουν το άγχος και τη δυσφορία του.

Σε διαπροσωπικό επίπεδο, ο Ανδρέας εμφανίζει σημαντική απόσυρση, αποφεύγει την κοινωνική επαφή και δυσκολεύεται να δημιουργήσει σχέσεις εμπιστοσύνης. Η λειτουργικότητά του επηρεάζεται τόσο από τα ψυχωτικά συμπτώματα όσο και από τη συνυπάρχουσα νοητική δυσκολία, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει προκλήσεις στην αυτοφροντίδα, την οργάνωση της καθημερινότητας και τη διαχείριση βασικών υποχρεώσεων.

Η στάση του απέναντι στους επαγγελματίες είναι συχνά επιφυλακτική, ενώ ενδέχεται να δυσκολεύεται να εμπλακεί σε υποστηρικτικές παρεμβάσεις, ιδιαίτερα όταν βιώνει έντονα τα συμπτώματά του.

iasis

Ερωτήσεις Άσκησης

Χωρισμένοι σε υποομάδες, καλείστε να σχεδιάσετε ένα βασικό και ρεαλιστικό θεραπευτικό πλάνο υποστήριξης για τον Ανδρέα, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τα ψυχωτικά συμπτώματα όσο και τη συνυπάρχουσα νοητική δυσκολία.

Το πλάνο σας θα πρέπει να περιλαμβάνει τον προσδιορισμό **2-3 βασικών στόχων**, την περιγραφή των παρεμβάσεων που θα εφαρμόζατε, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα διαμορφώνατε τη θεραπευτική σας στάση και τη σχέση με τον ωφελούμενο.

Παράλληλα, καλείστε να προτείνετε πρακτικά βήματα καθημερινής υποστήριξης, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο της δομής και τις ανάγκες του περιστατικού. Τέλος, να αναφέρετε ποιες πρακτικές θεωρείτε ότι θα ήταν μη βοηθητικές ή ενδεχομένως επιβαρυντικές για τον συγκεκριμένο ωφελούμενο.

iasis

Ενδεικτικό Θεραπευτικό Πλάνο

Το θεραπευτικό πλάνο για τον Ανδρέα επικεντρώνεται στη **διασφάλιση της αίσθησης ασφάλειας**, στη **μείωση της δυσφορίας** που σχετίζεται με τις ψυχωτικές εμπειρίες και στην **ενίσχυση της καθημερινής λειτουργικότητας**. Προτείνεται η δημιουργία ενός **σταθερού και προβλέψιμου πλαισίου**, με **απλές και σαφείς οδηγίες προσαρμοσμένες στο γνωστικό του επίπεδο**, καθώς και η αξιοποίηση μιας υποστηρικτικής, **σταθερής και μη επικριτικής επικοινωνίας**. Η θεραπευτική στάση βασίζεται στην ενσυναίσθηση και την οικοδόμηση σχέσης εμπιστοσύνης, αποφεύγοντας την άμεση αντιπαράθεση με τις πεποιθήσεις του.

Παράλληλα, ενισχύεται η καθημερινή υποστήριξη μέσω πρακτικών παρεμβάσεων που διευκολύνουν την οργάνωση και την αυτοφροντίδα, με στόχο τη σταδιακή ενδυνάμωση και αυτονομία.

Συνολικά, το πλάνο ακολουθεί μια απλή, σταδιακή και εξατομικευμένη προσέγγιση, προσαρμοσμένη στις ανάγκες και τις δυνατότητες του συγκεκριμένου ατόμου.

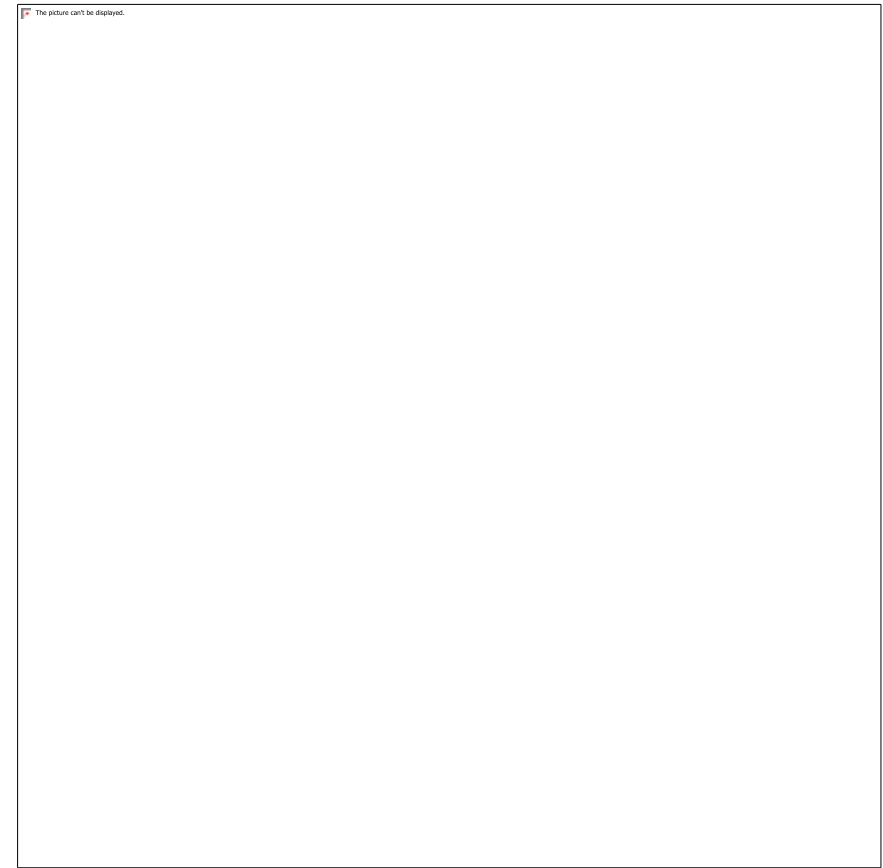
iasis

Βραχυπρόθεσμα (πρακτικά βήματα)

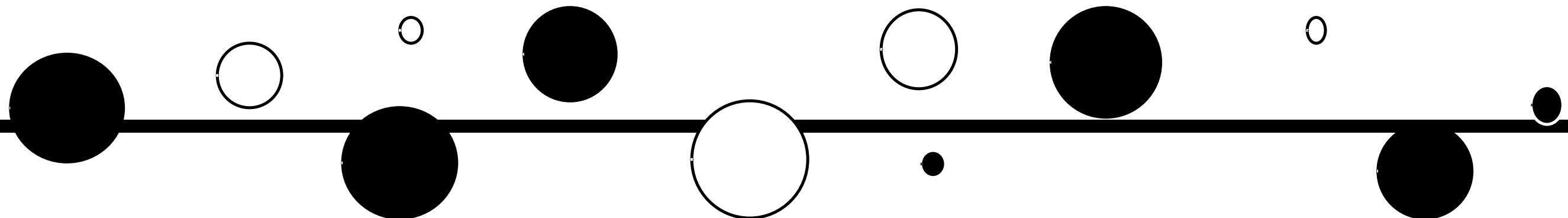
- Καθημερινό πρόγραμμα με συγκεκριμένες ώρες (ύπνος, φαγητό, δραστηριότητες)
- Χρήση απλών λιστών / υπενθυμίσεων για βασικές υποχρεώσεις
- Σύντομες, σταθερές καθημερινές επαφές με επαγγελματία (check-in)
- Δημιουργία «ασφαλών σημείων»/δραστηριοτήτων όταν αυξάνεται το άγχος
- Συνοδεία σε βασικές δραστηριότητες (π.χ. φαγητό, προσωπική φροντίδα)
- Απλή, σαφής και επαναλαμβανόμενη επικοινωνία

Μακροπρόθεσμα (πρακτικά βήματα)

- Σταδιακή ένταξη σε μικρές ομαδικές δραστηριότητες
- Εκπαίδευση σε δεξιότητες καθημερινής ζωής (π.χ. διαχείριση χρημάτων, αυτοφροντίδα)
- Ανάθεση μικρών, εφικτών ευθυνών μέσα στη δομή
- Ανάπτυξη προσωπικών στρατηγικών διαχείρισης άγχους
- Ενίσχυση σταθερών σχέσεων με επαγγελματίες και άλλα μέλη
- Σταδιακή μείωση της υποστήριξης με στόχο την αυτονομία

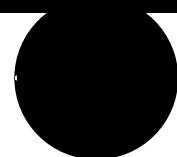
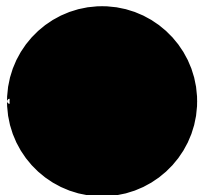
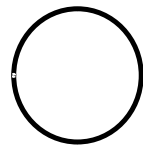
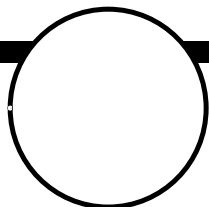
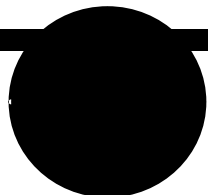
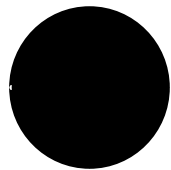
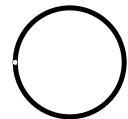
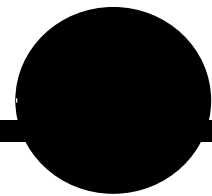

iasis

The picture can't be displayed.

iasis

ΟΡΑΜΑ

“Το όραμά μας είναι να δημιουργήσουμε έναν συμπεριληπτικό κόσμο, χωρίς διακρίσεις.”

iasis

Ευχαριστώ πολύ!

ioanna.alperti@iasismed.eu

www.iasismed.eu

iasis

